

Kommittémotion

Motion till riksdagen 2016/17:1199

av **Birger Lahti m.fl. (V)**

Styrningen av statliga bolag

---

1 Innehåll

1	Innehåll	1
2	Förslag till riksdagsbeslut	2
3	Statliga bolag	2
4	SBAB	4
5	Vattenfall	5
5.1	Vattenfalls tyska brunkolsförsäljning	6
6	Sveaskog	7
7	SJ AB	8

2 Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att i de fall viktiga samhällsintressen står i konflikt med de statliga bolagens vinstkrav ska målsättningen i ägarstrategin ses över och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att statliga bolag bör verka för en ökad förädling i syfte att skapa arbetstillfällen och öka exportvärdet och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att samhällsägda företag bör uppträda neutralt och därför inte bör vara medlemmar i intresseorganisationen Svenskt Näringsliv eller liknande intresseorganisationer, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att de statligt ägda bolagen senast årsskiftet 2017/18 bör återkomma med en kartläggning av könsfördelningen på alla nivåer i respektive bolag och utifrån denna komma med förslag på åtgärder för en mer jämställd verksamhet, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Vattenfall ska dra tillbaka sin stämning av den tyska staten för nedläggningen av kärnkraftverk och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att en ny portalparagraf bör föras in i Vattenfalls bolagsordning med den lydelse som anges i motionen och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör riva upp beslutet om försäljning av Vattenfalls tyska brunkolsverksamhet och i stället verka för en utfasning av produktionen, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att riksdagen bör omarbeta ägardirektiven för de statliga bolag som ansvarar för naturresurser med en längre omloppstid i syfte att avkastningskraven ska följa en längre tidsperiod och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sveaskog bör återkomma till Näringsdepartementet och förklara bolagets agerande och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma med en uppföljning av konsekvenserna av Sveaskogs markförsäljning, och tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma med en plan om hur SJ AB:s avkastningskrav kan slopas och lönsamhetsmålen sänkas i syfte att uppnå en väl fungerande tågtrafik i hela landet och tillkännager detta för regeringen.

3 Statliga bolag

Staten står i dag som ägare till 50 bolag, med tyngdpunkt inom basindustri och energi. De flesta bolag är vinstdrivande och omkring hälften har särskilt beslutade samhällsuppdrag.

Vänsterpartiet menar att staten bör använda sitt ägarskap av statliga bolag för att tillgodose samhällsnyttiga ändamål. Kravet på lönsamhet i statliga bolag ska inte gå före samhällsnyttan. De statliga bolagen ska användas aktivt för att bygga Sverige tryggare, mer jämlikt, ekologiskt hållbart, öka konkurrenskraften och inte minst för att jämna ut orättvisa skillnader mellan stad och landsbygd.

Om vi ska kunna hålla ihop och skapa förutsättningar för utveckling i hela Sverige måste vi ha likvärdiga grundläggande förutsättningar oavsett var vi bor. Statliga bolags egentliga ägare är alla som bor i Sverige, inte regeringen. De statliga bolagen har därför ett särskilt ansvar för att människor i hela landet ska ha samma tillgång till service, sjukvård och andra samhällsviktiga funktioner.

Ägardirektiven till flera av de statliga bolagen behöver utvecklas. Samhällsnyttan ska alltid stå i fokus för ägarstrategin samtidigt som företagen bedrivs ekonomiskt effektivt. I de fall viktiga samhällsintressen står i konflikt med de statliga bolagens vinstkrav ska målsättningen i ägarstrategin ses över. Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

Regeringen måste också ta ansvar för att de direktiv och riktlinjer som redan finns följs. Regeringens val att sälja Vattenfalls tyska brunkolsverksamhet visar vilka ödesdigra konsekvenser ett passivt förhållningssätt till de statliga bolagen kan medföra.

Vänsterpartiet motsätter sig generellt utförsäljningar av statliga företag. Vi vill i stället bygga en framtida innovationsstruktur som behåller tillverkning, forskning och utveckling (FoU) och huvudkontor i Sverige. Vänsterpartiet menar att det finns flera skäl för att staten ska vara en stark ägare, eller ha monopol, inom samhällsviktiga områden. Statligt ägande behövs som en motvikt till spekulationskapitalism och kortsiktig vinstjakt.

Det statliga ägandet behöver utökas och utvecklas för att vi demokratiskt ska kunna styra samhällsutvecklingen. Det finns flera områden som är intressanta för att bilda nya statliga företag eller öka det statliga ägandet inom. Det kan vara för att öka konkurrensen inom finanssektorn, minska spekulatioerna och för att säkra att nödvändiga investeringar kommer till stånd – vi vill t.ex. utreda en statlig grön investeringsbank. Infrastruktur, bostadsbyggande och energi är andra områden där det kan vara intressant att se över om vi genom ett ökat gemensamt ägande kan utveckla och driva på utvecklingen. Staten ska vara en aktiv ägare till sina bolag, som t.ex. Vattenfall, LKAB och Sveaskog, och genom ägardirektiv säkerställa att bolagen används för att stödja teknikutveckling, driva på miljö- och klimatarbetet och skapa sysselsättning.

Möjligheterna till vidareförädling inom svensk industri är generellt stora. Både skogs-, gruv- och stålindustrin har potential att öka sin förädlingsgrad, vilket skulle ge ett ökat antal arbetstillfällen i landet, minska transporter och öka exportintäkterna. Detta är någonting som kan främjas genom en aktiv statlig politik, forskning och samverkan med det övriga näringslivet. Ett bra exempel på hur just samverkan mellan statliga bolag och det privata näringslivet kan fungera är affärssamarbetet mellan LKAB och SSAB. Samarbetet genererar både tusentals arbetstillfällen i landet och bidrar till den regionala utvecklingen. I sammanhanget kan också nämnas det projekt som SSAB, LKAB och Vattenfall gemensamt inlett för en fossilfri stålindustri. Statliga bolag bör verka för en ökad förädling i syfte att skapa arbetstillfällen och öka exportvärdet. Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

Förtroendet för de statliga institutionerna är avgörande för att skapa legitimitet för den demokratiska processen. Att statligt ägda bolag agerar föredömligt och med god

transparens är därför av särskild vikt. Det har tidigare framkommit att flera verkställande direktörer för statliga bolag, exempelvis Vattenfall, SJ och Apoteket, sitter i styrelserna för Svenskt Näringsliv och dess organisationer, däribland Almega och Svensk Handel.

Svenskt Näringsliv och dess organisationer har bedrivit omfattande kampanjer mot regeringens politik, exempelvis vad gäller slopandet av ungdomsrabatten på anställningar och begränsningen av RUT- och ROT-avdrag. Det är minst sagt märkligt att ett statligt bolag på det här sättet agerar i strid med sin egen ägare, dvs. regeringen. Särskilt paradoxalt blir det när Svenskt Näringsliv också uttalat sitt aktiva motstånd mot statliga företag i sig. Enligt en rapport från fackförbundet ST lägger de statliga bolagen enorma summor på avgifter till Svenskt Näringsliv. Enligt ST:s beräkningar handlar det om så mycket som mellan 30 och 50 miljoner kronor per år. Vänsterpartiet menar att det är direkt olämpligt att näringslivets intresseorganisationer på det här sättet får en direkt gräddfil till de statliga bolagen. Samhällsägda företag bör uppträda neutralt och bör därför inte vara medlemmar i intresseorganisationen Svenskt Näringsliv eller liknande intresseorganisationer. Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

I dagsläget har de statliga bolagen en nära jämn könsfördelning i sina styrelser. Vänsterpartiet är positivt till regeringens förslag om kvotering till bolagsstyrelser. Men engagemanget för ett jämställt näringsliv får inte stanna vid ledningsgrupperna. De statliga bolagen har ett särskilt ansvar för att ett aktivt arbete för jämställdhet genomsyrar hela företagsstrukturen. Ett första steg är att kartlägga hur könsfördelningen inom bolaget verkligen ser ut. Det är nödvändigt att en sådan genomgång omfattar alla delar av verksamheten. De statligt ägda bolagen bör därför uppdras att senast årsskiftet 2017/18 återkomma med en kartläggning av könsfördelningen på alla nivåer i bolaget och utifrån denna komma med förslag på åtgärder för en mer jämställd verksamhet. Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

Vänsterpartiet vill se en offensiv statlig företagspolitik med höga ambitioner. Det statliga ägandet ska utgå från svenska förutsättningar, men även följa förändringar på världsmarknaden och i omvärlden. I den här motionen lyfter vi några exempel där vi menar att den statliga styrningen i synnerhet måste omarbetas eller bli mer aktiv. Staten ska dock vara en aktiv ägare till samtliga bolag man har i sin ägo.

4 SBAB

SBAB Bank AB är ett statligt aktiebolag som bedriver verksamhet på bolånemarknaden. Banken erbjuder lån och sparande till privatpersoner, bostadsrättsföreningar och fastighetsbolag i Sverige. Vintern 2014 meddelade SBAB att man avsåg att försämra servicen till och villkoren för företagskunder och bostadsrättsföreningar utanför de tre storstadsregionerna och vissa högskole- och tillväxtorter. Fokus skulle i stället läggas på södra Sverige.

Den statliga servicen måste generellt ökas och förbättras på landsbygden. En tredjedel av Sveriges befolkning bor i landsbygdskommuner och 37 procent av Sveriges företag har sin verksamhet där. Samtidigt har vi under lång tid kunnat se en avveckling av samhällsservice där staten bär ett stort ansvar. Servicen på mindre orter urholkas och

livsvillkoren försämras. Det leder sammantaget till att det blir allt svårare att bo, bedriva verksamhet och arbeta på landsbygden.

Om vi ska kunna hålla ihop och skapa förutsättningar för utveckling i hela Sverige måste vi ha likvärdiga grundläggande förutsättningar oavsett var vi bor. Möjligheterna till schyssta lånevillkor från en statlig bank ska vara lika över hela landet. SBAB:s tjänster och service ska vara tillgängliga för alla ägare, dvs. alla som bor i Sverige, oavsett vilken kommun man tillhör. Ett viktigt mål för ägandet av SBAB bör därför vara en god bankservice och bra lånevillkor för bankkunder i hela landet.

I stället för att avveckla sin utlåning till landsbygden borde SBAB komplettera marknadens bristande utlåning på landsbygden. Regeringen bör därför ändra ägardirektiven på så sätt att SBAB ska upprätthålla god service och goda villkor i hela landet och därigenom bli ett samhällsnyttigt företag.

För vidare läsning om Vänsterpartiets politik gällande SBAB, se vår motion Ett vitaliserat mål för ägandet av SBAB (2016/17:2472).

5 Vattenfall

Sverige ska vara en föregångare i omställningen till ett förnybart energisystem och ett land som tar ansvar för kommande generationer. Investeringar i det svenska energisystemet är en viktig och nödvändig del i miljö- och klimatomställningen i Sverige. Satsningar på förnybar elproduktion är helt nödvändiga för att nå målet om ett ekologiskt hållbart samhälle. Vattenfall är det i särklass största statliga bolaget och styrningen av Vattenfall med dess centrala roll i det svenska energisystemet är av stor betydelse i detta sammanhang. Därför måste Vattenfalls ägardirektiv vara formulerade så att de bidrar till målen för den svenska energipolitiken.

Vattenfalls uppdrag är i dag att generera en marknadsmässig avkastning genom att affärsmässigt bedriva energiverksamhet så att bolaget tillhör ett av de bolag som leder utvecklingen mot miljömässigt hållbar energiproduktion. Vänsterpartiet menar att det finns en motsättning mellan kravet på marknadsmässig avkastning och kravet på att Vattenfall ska vara ett av de bolag som leder utvecklingen mot miljömässigt hållbar utveckling.

Ett exempel på när den s.k. affärsmässigheten har gått före samhällsnyttan är Vattenfalls beslut att avveckla sin fakturahantering i Jokkmokk. Detta trots att verksamheten fungerar väl och ligger nära själva verksamheten i form av bolagets vattenkraftverk. Hade samhällsnyttan fått styra hade det utan tvivel varit bättre om Vattenfall även i fortsättningen hade haft kvar sin fakturahantering på orten.

Vattenfalls skadeståndskrav mot Tyskland p.g.a. beslutet om att avveckla kärnkraften är ett annat exempel. Vattenfall har rest skadeståndskrav mot Tyskland på, enligt uppgift, 4,7 miljarder euro. Genom att använda sig av en internationell skiljedomstol liknande den ISDS-klausul som återfinns i TTIP-avtalet har Vattenfall valt att utnyttja möjligheten att överpröva demokratiskt fattade beslut p.g.a. utebliven vinst. Vänsterpartiet anser att det är orimligt att ett svenskt statligt företag på detta vis försöker förhindra att ett annat land moderniserar sin energipolitik. Vattenfall ägs gemensamt av medborgarna. Det är därför rimligt att riksdagen, som är medborgarnas främsta företrädare, ges möjlighet att ta ställning till en sådan stämning. Svenska företag

ska inte kunna stämma andra stater enligt ISDS-klausulen utan riksdagens godkännande.

Vänsterpartiet anser att den svenska regeringen bör agera för att Vattenfall ska dra tillbaka skadeståndskravet. Det tyska beslutet om att avveckla kärnkraften måste respekteras. Såväl den tyska som den svenska energipolitiken ska bestämmas demokratiskt, inte genom utpressning och hot om stämning från företag. Eventuella ersättningar mellan fungerande rättsstater som Sverige och Tyskland ska gå genom demokratiskt förankrade processer. Vattenfall ska dra tillbaka sin stämning mot den tyska staten avseende nedläggning av kärnkraftverk. Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

Vänsterpartiet menar att ett krav på lönsamhet för Vattenfalls samlade verksamhet står bättre i samklang med de av riksdagen fastställda miljömålen. Mot denna bakgrund bör följande portalparagraf föras in i Vattenfalls bolagsordning: ”Vattenfall ska fortsätta att vara ett helstatligt bolag. Vattenfall och dess dotterbolag skall bedriva energiproduktion som står i överensstämmelse med de av riksdagen antagna miljömålen. Vattenfall ska vara det ledande energiföretaget i omställningen till en ekologisk och ekonomiskt affärsmässigt uthållig energiförsörjning inom samtliga de geografiska områden, där bolaget är verksamt. Vattenfall ska genomföra en övergång till hållbar energiproduktion baserad på förnybara energikällor.” Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

5.1 Vattenfalls tyska brunkolsförsäljning

Den 18 april i år annonserade Vattenfall att man avser att sälja delar av sin tyska verksamhet till det tjeckiska bolaget EPH och dess finansiella partner PPF Investments. Affären omfattar dagbrotten Jänschwalde, Nochten, Welzow-Süd, Reichwalde och det nyligen stängda Cottbus-Nord samt kraftverken Jänschwalde, Boxberg, Schwarze Pumpe och Vattenfalls halva andel i kraftverket Lippendorf. Den 2 juli meddelade regeringen att man ställer sig bakom den föreslagna avyttringen av Vattenfalls brunkolsverksamhet.

Vattenfall räknar med att försäljningen kommer att innebära en negativ resultatpåverkan på mellan 22 och 27 miljarder kronor och därmed en stor förlust för statskassan.

Den tilltänkta köparen EPH har uttryckt en vilja av att utveckla och expandera brunkolsverksamheten. En försäljning skulle möjliggöra fortsatta utsläpp motsvarande 24 gånger vad Sverige som land släpper ut varje år. En försäljning av Vattenfalls brunkolsverksamhet vore förödande för klimatet.

Det är den svenska regeringen som ytterst bestämmer över Vattenfall och man hade, tvärt emot vad regeringen själva hävdade, mycket väl kunnat välja att säga nej till försäljningen. Det hade gått att göra helt utan att behöva ändra ägardirektiven. Redan 2014 visade regeringen att direktiven inte utgör något hinder för politisk styrning, när man sa nej till möjligheten för Vattenfall att öppna nya kolgruvor i Tyskland. Att regeringen nu i stället beslutat att sälja vidare verksamheten visar att man helt övergivit alla klimatambitioner. Försäljningen av Vattenfalls tyska brunkolsverksamhet var den här regeringens i särklass viktigaste klimatbeslut, men man valde att i stället sälja vidare verksamheten till ett skurkföretag som ”ser stora möjligheter” med den tyska brunkolen.

Regeringen bör riva upp beslutet om försäljning av Vattenfalls tyska brunkolsverksamhet och i stället verka för en utfasning av produktionen. Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

För vidare läsning om styrningen av Vattenfall, se vår motion Vattenfall (2015/16:125).

6 Sveaskog

Sverige är ett land med rika tillgångar på skog. De utgör komplexa ekosystem av stor betydelse genom allt ifrån ekosystemtjänster till natur- och kulturvärden och ekonomiska värden. Skogen spelar också en stor roll i klimatomställningen och har potential att ge oss byggstenar för att skapa ett ekologiskt och socialt hållbart samhälle.

Skogsnäringen och närliggande branscher är viktiga arbetsgivare och på många orter är skogsindustrin dominerande för sysselsättningen. De goda förutsättningarna för ökad vidareförädling ger stor potential för ytterligare arbetstillfällen, men också för exportvärdet från skogen. Eftersom skogsindustrin är platsbunden spelar den en särskilt betydande roll ur ett regionalt perspektiv, inte minst för landsbygdens utveckling. För att värna jobben inom skogsnäringen och kunna möta klimatutmaningarna ser vi behovet av ett aktivt statligt förvaltningskap inom skogen.

Staten är i dag en stor ägare av skogsmark. Sveaskog AB är Sveriges största skogsägare och förvaltar totalt 4,1 miljoner hektar mark. Det statliga ägandet är dock spritt på många olika myndigheter och bolag. Vänsterpartiet menar att det statliga ägandet av skogsområden i stället bör samlas i ett bolag. Det nya skogsbolaget bör ha ett hållbart brukande av skogens resurser, inte avkastning, som främsta mål. Dagens vinstkrav gör det svårt för ett statligt bolag eller en statlig förvaltare att avstå produktiva skogar till andra intressen. Bolaget bör åläggas att avsätta större arealer till skyddade naturområden. I de fall där trakthyggesbruk står i konflikt med andra intressen bör Sveaskog använda sig av andra lämpliga brukningsmetoder. Staten bör även fortsättningsvis stå för ersättningsmark vid skydd av värdefull natur, även ovan odlingsgränsen och i samråd med rennäringen.

Bolag vars uppgift är att hantera naturresurser vars omloppstid kan vara upp till 100 år eller mer ska inte styras av kvartalsrapporter. Det försvårar den långsiktiga planering som är helt nödvändig för ett hållbart ägande. Avkastningskraven för sådana bolag bör i stället följa en längre tid, t.ex. om femårsperioder. Riksdagen bör därför omarbota ägardirektiven för de statliga bolag som ansvarar för naturresurser med en längre omloppstid, i syfte att avkastningskraven ska följa en längre tidsperiod. Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

Vänsterpartiet uppfattar tydliga signaler från orter där Sveaskog verkar som tyder på att bolaget nu väljer att avverka betydligt yngre bestånd än vad man tidigare gjort. Samtidigt ökar avkastningen till ägaren trots att virkespriserna under samma tid har gått ned, vilket även det tyder på att man förändrat sina metoder. Om detta stämmer ser Vänsterpartiet mycket allvarligt på Sveaskogs handlande. Sveaskog bör därför återkomma till Näringsdepartementet och förklara bolagets agerande. Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

I dag står skogsnäringen inför stora utmaningar. Efter ett antal skakiga år på den nordiska skogsindustrimarknaden är det nu många företag som är intresserade av att

investera i svensk skog. Det finns en stor potential i att använda skogen som en viktig faktor i klimatomställningen. Behovet av att minska det fossila användandet kommer att öka marknaden för t.ex. bioplaster och industriellt byggande i trä. Där spelar den svenska skogen en viktig roll och Sveaskog ska vara ledande i den utvecklingen och möjliggöra nödvändiga förutsättningar för industrin.

Att stoppa utarmningen av den biologiska mångfalden är ett viktigt miljöarbete. Samtidigt behövs skogen för virke och bioenergiutvinning. Även turism och rekreation är värden skogen kan bidra med. Vänsterpartiet menar att de bästa förutsättningarna för att kombinera de olika intressen som finns är genom att bedriva en aktiv statlig skogspolitik. Utförsäljningen av statlig skogsmark till privata skogsbrukare blir i detta avseende direkt kontraproduktivt. Sveaskog bör i stället öka sitt innehav av skog.

Sveaskog har genom sitt ägardirektiv ett uppdrag att sälja mark tills dess att 10 procent av den areal bolaget ägde vid bolagets bildande 2002 är avyttrad. Meningen var att försäljningen skulle leda till en ökad utveckling i glesbygd. I Riksrevisionens rapport Sveaskog AB och dess uppdrag (RiR 2010:8) konstateras att regeringen dittills varit för passiv i sin uppföljning av bolagets olika uppdrag. Regeringen har heller inte gjort någon uppföljning av konsekvenserna av Sveaskogs markförsäljningsprogram. Det är anmärkningsvärt att man ännu inte har granskat hur en så omfattande försäljning av statlig egendom slagit ut. Regeringen bör därför återkomma med en uppföljning av konsekvenserna av Sveaskogs markförsäljning. Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

Vänsterpartiet motsatte sig också det förändrade uppdrag där Sveaskog inte längre ska tillhandahålla ersättningsmark till staten. Sveaskog skulle genom ett utvecklat ägande kunna erhålla fler markområden att byta med, då privata markägare köps ut vid bildande av naturreservat. Vi vill också att Sveaskog blir ett nav inom hela branschen vad gäller framförhållning och distribution av råvara till bl.a. köpsågverk i inlandet – verk av stor betydelse för många bygder. Sveaskog ska vara en föregångare inom nya områden vad gäller miljö, turism och friluftsliv och fortsätta gå i spetsen för att använda kemikaliefria plantor, en viktig åtgärd för såväl den enskilde plantutsättaren som för miljön.

För vidare läsning om Vänsterpartiets skogspolitik, se vår motion Långsiktigt hållbar skogspolitik (2016/17:1991).

7 SJ AB

En väl fungerande infrastruktur är avgörande för både industri, export, regional utveckling och människors resande. En fungerande och väl utbyggd tågtrafik som sätter resenären i centrum är enligt Vänsterpartiets uppfattning av central betydelse för att uppnå ett hållbart transportsystem för hela landet. För en sådan inriktning krävs att SJ ges förutsättningar att prioritera samhällsnytta före kortsiktiga vinstintressen.

SJ är av staten ålagt att skapa företagsekonomisk vinst och har därutöver ett avkastningskrav som innebär att staten kräver utdelning till statskassan på den redovisade nettovinsten. Avkastningskravet leder därmed till starkt fokus på att skapa vinst. SJ tvingas därmed se till marknadsandelar och snäv vinstmaximering. Avkastningskravet missgynnar även den regionala utvecklingen, eftersom SJ tvingas prioritera bort lågtrafikerade sträckor. Många resenärer tvingas därför att välja flyg eller

bil i stället. Effekten är inte rimlig om vi vill minska klimatpåverkan och uppnå satta miljömål.

Med ett slopat avkastningskrav och minskade lönsamhetsmål, skulle SJ kunna utveckla verksamheten i en behövlig riktning. Man hade t.ex. kunnat sänka priserna på biljetter och prioritera nattågstrafiken till Jämtland. Vinsten bör rimligen investeras i verksamheten, och lönsamhetskravet bör beakta samhällsekonomiska vinster. Det skulle bidra till att fler kan åka kollektivt och till minskad miljö- och klimatpåverkan.

Regeringen bör återkomma med en plan på hur SJ AB:s avkastningskrav kan slopas och lönsamhetsmålen sänkas i syfte att uppnå en väl fungerande tågtrafik för hela landet. Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

Birger Lahti (V)

Stig Henriksson (V)

Amineh Kakabaveh (V)

Håkan Svenneling (V)

Jens Holm (V)

Hans Linde (V)

Emma Wallrup (V)